

Keminmaan kunta

Arviointikertomus 2020

31.5.2021

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Varsinainen jäsen

Tommi Lepojärvi, puheenjohtaja
Mika Valikainen, varapuheenjohtaja
Johanna Mäkinieniemi
Timo Rimpisalo
Mervi Ronkainen
Liisa Väisänen
Pirkka Ruotsalainen

Varajäsen

Jorma Jylänki
Ville Mällinen
Eija Kylmäniemi
Liisa Anttila
Johanna Alasuutari
Eero Lammi
Jouko Dunder

Timo Rimpisalo ei ole esteellisenä osallistunut Keminmaan Vuokratalot Oy:n arviointiin.

Kunnan tilintarkastusyhteisö on KPMG Oy vastuullisena tilintarkastajana Tapio Raappana JHT, KHT sekä tilintarkastajana Juha Väärälä, JHT, KHT

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tehtävät, toiminnan tarkoitus ja tavoitteet:

Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
- valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Edellä mainitut tarkastuslautakunnan tehtävät voidaan jakaa kolmeen tehtäväkokonaisuuteen:

hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestäminen, arviointi ja muut tehtävät.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan toiminta:

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2020 arviointia varten 9 (2019: 9) kertaa.

Arviointia varten tarkastuslautakunta on kuullut toimielinten edustajien selonteot toiminnan ja talouden toteutumisesta. Tarkastuslautakunta on saanut selvitykset teknisen lautakunnan toiminnasta tekniseltä johtajalta sekä kuullut kunnanhallituksen puheenjohtajistoa. Myös vs. kunnanjohtajaa ja pääkirjanpitäjää on kuultu.

Vuoden 2020 arvioinnin painopistealueena on ollut kunnanhallituksen alainen toiminta.

- Vuoden 2019 arvioinnin painopistealueena oli *hyvinvointilautakunta*.
- Vuoden 2018 arvioinnin painopistealueena oli *sivistyslautakunnan* alainen toiminta.

Vuoden 2020 arvioinnin painopistealueena on ollut kunnanhallituksen alainen toiminta.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tavoitteiden toteutumisen arviointi

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Taloudelliset tavoitteet, henkilöstö, investoinnit

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Taloudelliset tavoitteet:

Kunnanvaltuuston ja -hallituksen tavoitteena oli jo vuonna 2014 talouden tasapainottaminen.

- Vuoden 2019 lopussa kunnan taseessa oli aikaisempien vuosien ylijäämää yhteensä 1,460 milj. euroa.
- Tilivuoden 2020 ylijäämä, 2,588 milj.euroa huomioiden, taseen ylijäämä on 4,048 milj. euroa. Vuosien 2020-2022 talous- ja toimintasuunnitelmassa vuoden 2020 alijäämäksi oli arvioitu 751.200,00 euroa. **Siihen nähden vuosi 2020 toteutui olennaisesti paremmin. Ylijäämään vaikutti puhtaasti valtion tukitoimet, jonka johdosta mm. valtionosuuksia maksettiin Keminmaan kunnalle yli 3,3 milj.euroa yli talousarvioon varatun määrän.**

Vuoden 2020 tilinpäätöksen mukainen vuosikate on positiivinen 4,5 milj.euroa (2019: 0,7 milj.euroa). Se on 3,8 milj.euroa edellisvuotta suurempi ja 3,7 milj.euroa talousarviota parempi. Vuosien 2020 - 2022 alijäämäksi oli arvioitu yhteensä -2,7 milj.euroa.

Kunnan taseessa on ylijäämiä 4,048 milj. euroa ja kuntakonsernilla 8,583 milj.euroa. **Talouden tasapainottamisvelvoitetta ei tämän kriteerin perusteella näin ollen ole.** Niin kutsutuista kriisikuntamittareista kaksi ylittää raja-arvon eli on "punaisella": Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2020 51,31% (raja-arvo 50 %) ja veroprosentti 21,25 % (raja-arvo 2020 20,02 %).

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Taseen tunnusluvut, peruskunta

	2020	2019	2018	2017	2016
Omavaraisuus-%	57,76	50,7	52,8	50,88	50,38
Suhteellinen velkaantuneisuus-%	34,45	44,4	42,99	46,21	46,6
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	4.048	1.461	2.408	3.440	3.226
Kertynyt yli-/alijäämä/asukas	501,97	181	295	415	388
Lainakanta, 1000 €	14.804	18.514	16.274	19.283	19.385
Lainakanta eur /asukas	1.836	2.291	1.997	2.324	2.332

Tunnusluvut ovat parantuneet edellisestä vuodesta jokaisen tunnusluvun osalta.

- Suurimpana selittävänä tekijänä on tilikauden olennainen ylijäämäisyys.
- Lainat per asukas tunnusluku alitti 2000 euron rajan, jota voi pitää hyvänä saavutuksena ja lukema on selvästi alle maan keskiarvon.

Oikeilla toimenpiteillä kunnan talous on hallittavissa ja saatettavissa kestävälle pohjalle. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että kunnan vuoden 2020 hyvät taloudelliset luvut johtuvat merkittävästi valtion ylisuurista koronatuista. Taloudelliseen löysäilyyn ei ole varaa jatkossa.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Henkilöstö

Henkilöstömenot, yhteensä 16,4 milj.euroa (16,5 milj.euroa), toteutuivat 63 tuhatta euroa edellisvuotta pienempinä. Henkilöstömenot ovat 31,8 % kunnan toimintamenoista. Suhteellisesti tarkasteltuna henkilöstömenot ovat kehittyneet seuraavasti:

2019: 31,9 % (toimintamenoista)

2018: 38,4 % (toimintamenoista)

2017: 42,1 % (toimintamenoista)

Kunnan henkilöstön määrä oli 348 (2019: 361,5, 2018: 427) henkilöä.

- Sairauspoissaolot ovat nousseet 321 kalenteripäivällä ja niitä oli raportoitu yhteensä 5.454 (sivu 22) kalenteripäivää.

Henkilöstön palkallisissa poissaoloissa tapaturmapäivien määrät ovat edelleen nousussa.

- Tapaturmapäivien lkm on 256, kun ne vuotta aiemmin olivat 220 päivää (2018: 114 päivää).

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Käyttötalous

Vuoden 2020 talousarviokirjassa esitetyt toimielinten *toimintakate* ja toimielinten tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Toimielimiä sitoo myös niiden käyttötaloussuunnitelmissa hyväksymät *henkilöstömenot*. Toimielimellä ei ole oikeutta ylittää käyttötaloussuunnitelmassa hyväksytyjä henkilöstömenoja eikä myöskään sillä ole oikeutta käyttää mahdollisesti säästyviä määrärahoja muun toiminnan menojen katteena.

Hyvinvointilautakuntaa sitoo myös sille myönnetty *erikoissairaanhoidon* määräraha. Hyvinvointilautakunnalla ei ole oikeutta ylittää määrärahaa, eikä se voi käyttää mahdollisesti säästyvää määrärahaa muiden menojen katteena.

Toimielimet ja hallintokunnat ovat vastuussa niille hyväksytyistä määrärahoista ja tuloarvioista. Niiden tulee sopeuttaa toimintansa valtuuston niille osoittamiin määrärahoihin.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Käyttötalous

<u>Toimintakate, eur</u>	<u>Toteuma 2020</u>	<u>Muutettu TA</u>	<u>Käyttö-%</u>
Keskusvaalilautakunta	2 528	0	
Kunnanvaltuusto	64 986	85 000	76,45 %
Kunnanhallitus	2 026 873	2 248 900	90,13 %
Tarkastuslautakunta	19 992	35 000	57,12 %
Hyvinvointilautakunta	30 080 951	30 401 200	98,95 %
Sivistyslautakunta	13 361 636	13 884 400	96,23 %
Tekninen lautakunta	4 321 556	4 336 500	99,66 %

Lautakunnat eivät ylittäneet toimintakatetavoitteitaan tilikaudella 2020.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Investoinnit

Investoinnit toteutettiin pääosin suunnitellulla tavalla. Suurin muutos oli Kallin ala-aseman rakentamiseen tarkoitetun määrärahan kohdistaminen ulkoalueiden ja reittien töihin.

Suurimmat poikkeamat talousarvion suunnitelmaan:

- Valtionavustukset vuoden 2019 hankkeista "Pölhön urheilukentän pintojen uusiminen" ja "Kallin lähiliikuntapaikka" maksettiin vuonna 2020
- Koulukeskus
 - teknisen tilan salaojatyöt olivat suunnitelmia suuremmat, koska öljyä löytyi maasta. PIMA – työt saatiin valmiiksi vuoden 2020 loppuun mennessä, mutta loput pihatyöt siirtyivät vuodelle 2021. Sisäilmatutkimuksia ei tehty, vaan korjaukset tehtiin vuonna 2019 tehtyjen tutkimusten perusteella
- Lautiosaari-Pölhön päiväkotijärjestely siirtyivät vuodelle 2022.
- Einola, muutostyöt muutossuunnitelmat valmiit, ARA-rajoitteiden vuoksi hanke viivästynyt, muutostyöt siirtyivät vuodelle 2021
- Kalli
 - uuden ala-aseman rakentaminen siirtyi vuodelle 2021.
- Teiden korjausrakentaminen
 - Kallijärventien peruskorjauksen laajuus jäi suunniteltua pienemmäksi
- Moottorikelkkareitti
 - Väylävirasto ei antanut Niemi-Niemeläntien tasoristeykseen ylityslupaa. Suunnitelmaa pitää muuttaa radan ylityksen osalta.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Investoinnit

Investointien toteutuminen vuosina 2016 - 2020 (1.000 eur)

	2020	2019	2018	2017	2016
Menot	-3 695	-1 327	-1 625	-1 919	-3 682
K-omaisuuden myynti	18	6	6 995	224	1 717
Rahoitusosuudet	17	39	67	0	146
Investoinnit, netto	-3 660	-1 282	5 437	-1 695	-1 819

Investointien toteutuma on 90,26 %.

- Talousarvioon varattiin 4.1 milj. euroa ja käytettiin 3.7 milj. euroa, jolloin poikkeama on -0,4 milj. euroa.
- Suurin investointikohde, kunnanviraston peruskorjaus, on tarkasteluvuonna pysynyt hyvin sekä aikataulussaan että kustannusarviossaan.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Toiminnalliset tavoitteet

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Kunnanhallitus

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

- Kunnan puhelinpalveluiden hoitaminen siirtyi Meri-Lapin Kuntapalvelut Oy:lle.
- Kilpailutettiin kunnan tiedotuslehti.
- Laadittiin sähköisen kokouskäytännön ohje.
- Perustettiin Nuorten Työpajanohjaajan määräaikainen toimi.
- Laadittiin luottamushenkilö Extranet.
- Talous- ja henkilöstöjohtajalle myönnettiin palkaton virkavapaa 1.9.2020 - 31.8.2021. Henkilöstöjohtajan tehtävät siirrettiin hallintojohtajalle.
- Järjestettiin avoin valokuvauskilpailu. Toteutusajankohta 2020 – 2021.
- Toteutettiin kysely henkilöstölle talouden sopeuttamisesta.
- Vakinaistettiin Nuorten Työpajatoiminta kunnan omaksi toiminnaksi vuoden 2021 alusta.

Koronan vaikutuksia mm. päätöksentekoon on ollut seuraavia:

- etäyhteydet, lain edellyttämät yhtäläiset ääni- ja kuvaoikeudet
- myös kuntalaisille mahdollisuus seurata julkista valtuuston kokousta etänä
- sähköisen kokouskäytännön ohjeen laatiminen
- ryhmien välisen vuorovaikutuksen väheneminen
- matka-ajan ja –kustannusten säästäminen

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Yhteistyöneuvottelut naapurikuntien kanssa:

Keminmaan valtuuston on kahtena peräkkäisenä vuonna toimintasuunnitelmassaan edellyttänyt yhteistyöneuvotteluita naapurikuntien kanssa niiden palveluiden osalta, joissa yksi kunta tai vain osa kunnista tuottaa omalla kustannuksellaan koko talousalueen väestön käytössä olevia vapaa-aika ja kulttuuripalveluita.

Tarkastuslautakunta kysyy mitä tuloksia neuvotteluilla on saavutettu?

Työsuojeluselvitys:

Työsuojeluselvityksen konsultaatio oli sopimuksen mukaan ja konsultin vaatimuksesta ei-julkinen. Yleensäkin henkilöitä koskevia työsuojeluasioita ei käsitellä julkisesti. *Jostain syystä asia jäi aluksi yleishallinnolta huomaamatta ja selvitystä käsiteltiin eri puheenvuoroissa myös valtuuston kokouksessa.*

Tarkastuslautakunta kysyy miten on ollut mahdollista, että työsuojeluasioita on käsitelty julkisesti?

Työsuojeluselvityksen toimenpide-ehdotukset on kunnanhallituksen toimesta pitkälti toteutettu eikä työnantajan tietoon ole tullut työsuojeluilmoituksia tai tarvetta hyvän kohtelun toimintaohjeen mukaisille puheeksiotto-menettelyille.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tilapäinen valiokunta:

Tilapäinen valiokunta nimettiin kunnanhallituksen esityksestä valtuustossa kesäkuussa 2020 kunnanhallituksen puheenjohtajiston erottamiseksi. Esitystä perusteltiin epäluottamuksella silloista kunnanhallituksen puheenjohtajaa kohtaan. Valtuusto päätti tilapäisen valiokunnan esityksestä kunnanhallituksen puheenjohtajiston erottamisesta ja uuden puheenjohtajiston nimittämisestä 3.9.2020.

Kunnanhallituksen esittelijän ja puheenjohtajan vaihtuminen rauhoittivat kunnanhallituksen toimintaa ja toi esille uusia yhteistyömuotoja kunnanhallituksen puheenjohtajiston välillä. Kunnanhallituksen puheenjohtajiston mukaan toimenpiteellä parannettiin kunnanhallituksen työskentelyä ja toimintaedellytyksiä.

Kunnanviraston peruskorjaus:

Kunnanviraston peruskorjaus vaikuttaa edenneen hyvin ja tarkastuslautakunnan tähän asti saaman tiedon mukaan se on pysynyt myös kustannusarviossa, mikä on julkisella sektorilla melko poikkeuksellista. Kunnanvirastolle tulee sijoittumaan noin 110 työntekijää ja kaikki työhuoneet tulevat käyttöön. Osa työhuoneista joudutaan jakamaan ainakin kahden työntekijän kesken.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Rajakangas:

Rajakankaan teollisuusalueelta on varattu yhdeksän tonttia kuuden varaajan toimesta. Rajakankaan infraa on rakennettu jo hyvän aikaa ja taloudelliset panostukset ovat kasvaneet melko isoiksi. *Kuitenkaan sitovia vuokrasopimuksia ei ole vielä tehty yhtäkään.* Rajakankaan asemakaava-alueen maaperä ja vesitalous ovat osoittautuneet haastaviksi, mitä infran suunnittelussa ja kaavoituksessa ei ole osattu ottaa huomioon. Alkuvaiheessa oli epäselvyyksiä myös hankkeen prosessinjohtamisesta.

Miten kunnanhallitus on ottanut em. asiat konsernivalvonnan ja konsernin riskienhallinnan osalta huomioon? Maaperäselvitys olisi tullut tehdä jo kaavoitusvaiheessa. Miksi sitä ei tehty?

Konsernivalvonta ja sisäinen valvonta:

Konsernijohdon tiedonsaanti tytäryhtiöistä on paikoin takellellut. Aiemmin hyvin toiminut konserniohje on nykyoloissa ollut riittämätön emon ja tytäryhtiön välisissä valtataisteluissa.

Konsernivalvonnassa on syytä tarkastella tytäryhtiöiden hankintavaltuusrajoja ja toimivallan jakoa yhtiöiden hallituksen ja toimitusjohtajan välillä.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Muuta:

Valtakunnallisen sote-uudistuksen tavoitteilla voi olla merkittävä vaikutus Länsi-Pohjan erikoissairaanhoidon järjestämiseen ja tuottamiseen. Miten kunnanhallitus on ennalta varautunut ja vaikuttanut uudistuksen vaikutuksiin ja uhkakuviin?

Sote-ulkoistuksen toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia koskeva selvitys ei näytä täyttäneen alkuperäistä tarkoitusta kokonaan.

- Ammattikorkeakoulu on ilmeisesti hoitanut tehtävänsä toimeksiannon mukaisesti ja kiitettävästi, mutta onko toimeksianto ollut puutteellinen? Miten toimeksianto ja työnohjaus on hoidettu?
- Onko sairaanhoitajamaksun käyttöönotto tapahtunut säädösten ja sopimusten mukaan?
- Onko kaikkia valtuustoaloitteita käsitelty tasavertaisesti ja kohtuullisessa ajassa? Kuinka iso vaihteluväli aloitteiden käsittelyajoissa on?

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Kunnan asukasmäärä:

Kunnan asukasmäärä on edelleen vähentynyt ja suunta on jatkunut paikoin jopa kiihtyvällä tahdilla. Lasten ja nuorten ikäluokkien koot pienenevät. Ikäihmisten osuus on kasvanut. Väestörakennetta koskevat muutokset koskevat enemmän tai vähemmän koko Suomea. Erilaiset houkuttimet uusien asukkaiden saamiseksi ja syntyvyyden lisäämiseksi ovat tutkimusten mukaan vaikuttaneet hyvin heikosti. Kunnan strategia on vuosien ajan yksi toisensa jälkeen tavoitellut kasvavaa väestömäärää. Kuitenkin väestömäärä on koko ajan laskenut vuodesta 1995 lähtien.

Onko tarpeen pohtia pitääkö kunnan strategian välttämättä olla väestömäärän kasvua tavoitteleva vai löytyykö muita näkökulmia? Jotta panostukset olisivat vaikuttavia pitää ensin muodostaa oikea tilannekuva, jonka perusteella päästään harkittuihin toimenpiteisiin.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Sivistyslautakunta

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

- Palvelurakenteessa ei tapahtunut muutoksia. Palvelut järjestettiin säädösten mukaisesti.
- Korona pandemia on vaikeuttanut palveluiden järjestämistä jonkin verran sekä aiheuttanut lisäkuluja noin 135.000 euroa.
- Merkittävin yksittäinen tapahtuma oli kahden kuukauden koulujen sulkeminen keväällä hiihtoloman jälkeen.
- *Etäopetukseen siirtyminen oli opettajilta kiitettävä suoritus.*
- Kunnanjohtajan virkavapauksien vuoksi aiheutui sijaisuusjärjestelyjä keväällä ja elokuun alusta vuoden loppuun. Vs. sivistystoimenjohtaja sijaisti kunnanjohtajaa ja alakoulujen rehtori sivistystoimenjohtajaa.
- Lassilan koulun apulaisrehtori puolestaan sijaisti rehtoria keväällä ja syyslukukauden ajan. Yläkoulun rehtori oli virkavapaalla syyslukukaudella ja häntä sijaisti Kirkonmäen koulun erityisopettaja.
- Koulupsykologin virkaan ei ollut hakijoita, minkä vuoksi palvelu järjestettiin ostopalveluna 2 pv / viikko.

Sivistyspalvelujen toiminnan tavoitteisiin vaikuttivat vuoden aikana koronan aiheuttavat rajoitukset ja ohjeet. Palvelut on kuitenkin voitu järjestää säädösten mukaisesti. Poikkeusajan toiminnasta olisi hyvä ottaa palautetta kaikilta osapuolilta.

Opettajat ovat olleet uuden edessä ja toimineet tilanteessa niin hyvin kuin se on ollut mahdollista, mutta miten nuoret ovat kokeneet poikkeusajan? Onko tätä asiaa selvitetty?

Tässä tilanteessa merkityksellistä on kuitenkin se, että kaikki peruskoulun yhdeksäsluokkalaiset saivat päättötodistuksen sekä jatko-opintopaikan.

Hyvinvointikertomuksen tuloksia odotellaan, jotta kehitettäviin kohteisiin voidaan tarttua. Koulujen sulkuajan aikana tehty päätös kouluruokailua korvaava järjestely on saanut kiitosta ja koettu tarpeelliseksi.

Vapaa-aikapalvelut ovat toteuttaneet terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä monille eri ryhmille koronarajoitusten puitteissa. Onko vähäisemmän toiminnan vaikutukset näkynyt eri ikäisten hyvinvoinnissa?

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Erilaisten yhteistyötahojen ja toimijoiden toiminta on ollut perustellusti vähäisempää kuin aiempina vuosina, mutta toivottavasti elpyvät normaalioloihin palatessa.

Varhaiskasvatuksen toiminta on voitu turvata koronan aiheuttamista rajoitteista huolimatta hyvin. Asiakasmaksutuotot eivät ole toteutuneet suunnitellulla tavalla, mutta koronan vaikutus siihen on ilmeinen. Vanhempien ja lasten osallistumismahdollisuudet toiminnan kehittämiseen on toteutettu hyvin.

Liikunnan lisääminen varhaiskasvatuksen arkeen nähdään erittäin positiivisen asiana. Nuorisovaltuuston valinta nähdään erittäin hyvänä vaikututtavuuskanavana nuorten toimintaan. Etsivään nuorisotyöhön tulee edelleen panostaa. *Kaikki keinot, jotka voivat syrjäytymistä estää, on huomioitava arkitoiminnoissa.* Nuorisovaltuuston ja vanhusneuvoston edustajat saivat läsnäolo ja puheoikeuden valtuuston kokouksiin ensimmäisen kerran tällä valtuustokaudella.

Kuinka hyvin perheiden palvelutoiveet on kyetty täyttämään varhaiskasvatuksen osalta?

Millä tavalla varhaiskasvatuksen opettajien puuttuminen on vaikuttanut toimintaan?

Miten nopeat muutokset sivistyspalvelujen sijaisjärjestelyissä ja toimenkuvamuutoksissa on näkynyt arjessa?

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Kirjastopalvelut

- Korona vaikutti kirjaston toimintaan merkittävästi sekä tapahtumien, että lainaus- ja kävijämäärien osalta.
- Kirjasto oli Koronan vuoksi täysin suljettuna 18.3. – 10.5. ja 5.11. – 2.12. välisillä ajanjaksoilla. 11. – 29.5. sekä 3. – 11.12. kirjastosta oli sallittua vain varausten nouto. Sen jälkeen kun kirjasto saatiin avata 1.6. ensimmäisen sulun jälkeen, kirjastossa oli koko loppu vuoden suosituksena välttää pidempää oleskelua.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Vapaa-aikapalvelut

- Henkilöstökulut ovat jääneet odotettua vähemmäksi johtuen siitä, että vuodelle 2020 oli varattu 1.8.2020 – 31.12.2020 nuoriso-ohjaajan toimen rekrytointiin määräraha. Nuoriso-ohjaajan rekrytointia ei tehty säästötoimenpiteiden takia.
- Koronarajoitukset eivät mahdollistaneet tiettyjen tapahtumien, toimintojen ja retkien toteuttamista. Tästä syystä palvelujen ostojen kulut ovat jääneet odotettua vähemmäksi.
- Hyvinvointiohjaaja on toiminut 24.8 – 31.12.2020 välisen ajan hyvinvointipalvelujen alaisena työntekijänä koronanäytteenotossa.
- Vapaa-aikaohjaajan sijaisen rekrytoinnissa oli vaihtuvuutta, joka vaikutti siihen, että vapaa-aikaohjaajan työpanosta ei ollut käytettävissä kokoaikaisesti syksyllä 2020.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Varhaiskasvatus

- Asiakasmaksutuotot ovat toteutuneet alle keskitason mm. koronahyvitykset asiakasmaksuissa ovat vaikuttaneet osaltaan asiaan.
- Tuottoja on kuitenkin lisännyt haetut ja saadut hankeavustukset.
- Kotihoidontuenkäyttö on ollut ennakoitua pienempää, sitä vastoin varhaiskasvatuksen osallistumisaste on noussut.
- Henkilöstökulut ovat jääneet odotettua vähemmäksi, johtuen koronakeväästä ja sijaisten vähäisemmästä tarpeesta. Henkilöstökuluissa näkyy myös perhepäivähoitajien yllättävä väheneminen.

Muuta:

Peruskoulun opetuksessa inklusio-periaate ei ole poistanut erityisopetuksen tarvetta. Onko talousarvioraamin puserruksessa sivistystoimen määrärahat jääneet niin alimitoitetuiksi, että pienryhmiä ja erityisopetusta ei ole ollut tarpeeksi oppituntien työrauhan takaamiseksi?

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tekninenlautakunta

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tekninentoimi - Hallinto

Teknisten palvelujen hallinnossa ei olennaisia muutoksia vuoden 2020 aikana. Rakennusvalvonnan sähköistä lupajärjestelmää ei otettu käyttöön, käyttöönotto vuoden 2021 aikana. Rakennustarkastaja jäi virkavapaalle 1.9.2020, josta alkaen virassa ollut sijainen.

Henkilöstö

Toimistosihteerä on ollut työvapaalla

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tekninentoimi – Maankäyttö ja kunnallistekniikka

Maankäyttö

- Rakentajia ja suunnittelijoita palveltiin tarpeen mukaan ja kaavan pohjakarttaa ylläpidettiin muuttuneilta osin.
- Palvelu- ja teollisuusalueelta myytiin kaksi kaavatonttia ja kaavatonttien lisäosia neljällä kaupalla 26.777,80 euron arvosta. Uusia vuokrasopimuksia laadittiin kunnan omakotitonteille seitsemän kappaletta. Palvelu- ja yritystontteja varattiin kiitettävästi, mutta yhtään vuokrasopimusta niille ei vielä laadittu.
- Rajakankaan palvelu- ja teollisuusalueen uusi asemakaava sai lainvoiman 31.3.2020. Myös kaikki alueella tehdyt valituksenalaiset kunnan maakaupat saivat lainvoiman tarkasteluvuonna.
- Rajakankaan kaavan ohella toimintavuonna sai lainvoiman yksi pieni kaavamuuos. Uusia ei laitettu vireille.

Henkilöstö

- Henkilöstössä ei ole tapahtunut muutoksia.

Kunnallistekniikka

Toiminta

- Yksityistielain muutokset on otettu pääosin käyttöön Keminmaassa.

Henkilöstö

- Urheilualueen hoitajan rekrytointi 1.7.2020 alkaen ja kunnossapitomestarin 7.9.2020 alkaen.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tekninentoimi – Tilapalvelut

Toiminta

- Tilapalveluissa jatkettiin eri hallintokuntien käytössä olevien kiinteistöjen perusparannustöitä tilapalveluiden laatimassa

Henkilöstö

- Henkilöstössä ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Tilapalvelun henkilöstön sairauslomilla on jouduttu käyttämään sijaisia runsaasti pitkien sairauslomien seurauksena sekä kiinteistönhoitajien osalta. Muutamia eläkkeelle jääntejä ja paikkojen uudelleen täyttöjä tehtiin vuoden 2020 aikana.

Muuta

- Kunnan ylläpitämät hiihtoladut ovat olleet olosuhteisiin nähden enimmäkseen hyvässä kunnossa. Tällä on merkittävä vaikutus kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointiin ja virkistykseen.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Hyvinvointilautakunta

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Hyvinvointilautakunta – Yhteenveto

Koronapandemia on aiheuttanut haasteita työhön myös sosiaalipalveluissa. Keväällä etäkoulun ja yhteiskunnan eri sulkujen takia myös sosiaalipalveluissa toimintoja piti miettiä uudella tavalla. Etäkokoukset ja asiakaspalaverit ovat vakiintuneet yhdeksi toimintamalliksi jo pelkästään sen vuoksi, että monet yhteistyökumppanit ovat ilmoittaneet toimivansa vain etäyhteydellä. Sosiaalipalveluissa kuitenkin ei vastaavaan ole mahdollisuutta.

Sosiaalityöntekijät, perhetyöntekijät ja sosiaaliohjaaja ovat edelleen tavanneet asiakkaita ajanvarauksella toimistossa ja kotikäynneillä. Turvavälejä luonnollisesti pyritään mahdollisuuksien mukaan pitämään sekä maskeja käyttämään.

Keväällä ja kesällä Rantatupa oli suljettu, kun kuntouttava työtoiminta määrättiin valtakunnallisesti keskeytettäväksi. Päiväkeskuksen ohjaaja työskenteli silloin kotisairaanhoidossa. Elokuussa päiväkeskus saatiin taas avattua ja kuntouttavan työtoiminnan ryhmät pääsivät taas pienillä ryhmillä toimimaan.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Hyvinvointilautakunta – Hoiva- ja asumispalvelut

Koronapandemia on aiheuttanut erilaisia haasteita työhön ja työjärjestelyihin kotihoidossa. Koronapandemian takia henkilöstöä on jouduttu hajauttamaan eri toimipisteisiin tartuntavaaran ja rajoitusten takia. Esimiehet ovat joutuneet työskentelemään etätyössä. *Tämä on jonkin verran aiheuttanut haasteita esimiesten ja työntekijöiden väliselle yhteistyölle ja samalla vaikuttanut jonkin verran myös työyhteisön työhyvinvointiin. Kotihoidon työyhteisöongelma on selvitettävä välittömästi.*

Kotihoidossa työtehtävät on organisoitu koronarajoitusten mukaisesti. Pandemia on aiheuttanut haasteita myös hoitohenkilökunnan sijaisjärjestelyissä, koska koronatestien vastaus- ja karanteeniajat ovat aluksi olleet pitkä ja testejä on tehty paljon. Osa henkilöstöstä on kokenut, että pandemia on tuonut heille lisähaasteita muun muassa lastenhoitojärjestelyihin liittyen.

Ryhmäkotien omaisvierailuja on jouduttu rajoittamaan yhteiskunnan sulkutoimenpiteiden mukaisesti. Palveluasumiseen liittyvät viikoittaiset asiakaspalaverit on toteutettu etäyhteyksin koko pandemian ajan.

Tarkastuslautakunta kysyy onko koronalla ollut vaikutusta tukiperheissä tehtäviin käymisiin? Kotipalveluissa asiakastöihin käytettävä aika on vain 48 % työajasta. Mihin aika käytetään, jos asiakastyön osuus on alle puolet työajasta?

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Hyvinvointilautakunta – Terveyspalvelut

Koronapandemia on työllistänyt terveyspalveluissa työskentelevää henkilöstöä maaliskuusta alkaen varautumiseen ja henkilöstön sekä asiakkaiden ohjeistuksiin liittyvällä työllä.

Alueellinen pandemiatyöryhmä on kokoontunut säännöllisesti viikoittain keväästä alkaen arvioimaan alueellista koronatilannetta ja ohjeistanut sairaanhoitopiirin kuntia tarvittavien suositusten ja rajoitusten suhteen. Terveyspalveluihin on jouduttu koronan vuoksi lisäämään henkilöstöresursseja.

Johtavan lääkärin työaika on nostettu 40% ajalla 1.6.2020-31.12.2020. Koronajäljitykseen on koulutettu työntekijä ja Kemin kaupungin ja Keminmaan kunnan yhteisessä koronanäytteenotossa on työskennellyt sivistyspalveluista siirtynyt sairaanhoitaja ajalla 1.9.2020-31.12.2020.

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan yhteenveto

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta

Yhteenveto

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 valtuuston käsiteltäväksi.

Tarkastuslautakunta esittää, että valtuusto pyytää arviointikertomuksessa julkituoduista havainnoista ja suosituksista vastaukset hallintokunnilta syyskuun loppuun mennessä ja ne tulee toimittaa tiedoksi valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle. *Tarkastuslautakunta odottaa selkeitä vastauksia ja painottaa, että vastauksista tulee selvitä mihin konkreettisiin toimiin on ryhdytty.*

Tilintarkastaja on esittänyt 2020 vuoden tilinpäätöksen vahvistamista ja vastuuvapauden myöntämistä tilivelvollisille.

Keminmaan saama negatiivinen julkisuus mediassa ja somessa on peittänyt alleen kunnan ja sen väestön todelliset mittarit. Keminmaan väestön sosio-ekonomiset (koulutusaste, työllisyys, verotulot, ikärakenne jne.) ja kunnan järjestämät palvelut sekä sijainti- ja ympäristön olosuhteet kestävät vertailun muiden kuntien kanssa.

Tarpeellisia toiminnallisia tunnuslukuja ei tilinpäätöksessä ole löydettävissä. Tavanomaisesti käytettyjä tunnuslukuja ovat esim. opetusryhmien koot, tuntikehyksen määrä, ikäihmisten jonotilanne tehostettuun palveluasumiseen yms.

KEMINMAAN KUNTA
Kunnanhallitus

Keminmaassa 31.5.2021

Tommi Lepojärvi
puheenjohtaja

Ville Mällinen
varajäsen

Johanna Mäkinieniemi
jäsen

Mervi Ronkainen
jäsen

Liisa Väisänen
jäsen

Timo Rimpisalo
jäsen

KEMINMAAN KUNTA
Tarkastuslautakunta